1809. No. 6

VRIESCHE COURANT.

VRYDAG DEN 13 JANUARY.

NOORD-AMERIKA.

WASHINGTON *den 29 October.* De Regeering heeft Depêches van den Heer *Pinckny* ontvangen, in dato den 14 September, volgens welke het ſchynt, dat de Engelſche Regeering zo lang mogelyk vertraagt met te antwoorden op de Voorſtellen, die door ons Kabinet aan dezelve zyn gedaan. Het Kabinet van Londen ſchroomt zich bepaaldelyk te verklaren voor de verkiezing van den nieuwen Preſident; men wil zelfs, dat het de hoop voedt van eenen opſtand te zullen verwekken in de onderſcheidene Provintien der Vereenigde Staaten, en het grond zich op dit valſch denkbeeld, dat de meeste Inwoners in tegenſtelling zyn met den tegenwoordigen Preſident, met opzigt tot het Embargo.

De Engelſchen maken overal met gemaaktheid bekend, dat wy ongelyk hebben met onzen Koophandel afgebreken, daar de Havens van Portugal open zyn; zy dringen op eene onkundige wyze aan, dat wy ons Koorn by de Spanjaarden en Portugezen zouden brengen, wyl Engeland thans door hongersnood bedreigd wordt. Maar de Inwoners der Vereenigde Staaten weten de aanblazingen der Engelſchen naar derzelver juiste waarde te ſchatten; allen zyn overreed, dat een Preſident uit de handen van eene vreemde factie te ontvangen, of die der Engelſche Regeering gunſtig zy, eene vernietiging onzer vryheid zou zyn.

Onze officiéele Dagbladen drukken zich hoe langer hoe ſterker tegen de dwingelandy ter Zee van de Engelſchen uit.

De wetgevingen van verſcheidene Staaten, en voornamelyk die van Zuid-Karolina en New-York, hebben zich ſterk ten voordeele van het Embargo uitgedrukt, en allen hebben goedkeurende beſluiten, ten aanzien van dezen maatregel, genomen.

Zie hier den Brief, geſchreven door den Preſident *Jefferſon*, aan den Spreker der Wetgeving van Zuid-Karolina:

„ Myn Heer, ik heb uwen Brief van den 6 July ontvangen, by welken de beſluiten der Wetgeving van Karolina van den 29 Juny waren gevoegd, en ik vind in deze beſluiten een nieuw bewys van den goeden geest, waar mede alle de goede Inwoners van dien Staat zyn bezield, en van welke zy menigmaal blyken hebben gegeven. De eenparigheid der Wetgeving, ten voordeele van het Embargo, doet de grootſte eer aan de Leden, die dezelve uitmaken. Door ons vereenigd van gevoelen en van moed te vertoonende, zullen wy de ontwerpen onzer eeuwige Vyanden verdwazen en niet door de party der zwakheid en der krachteloze maatregels aantenemen. Dus zullen wy ons tot den Oorlog bereiden, als die noodzakelyk is, en wy zullen zelfs de middelen vinden om dien aftewenden."

(*getekend*) THOMAS JEFFERSON.

DALMATIEN.

ZARA *den 2 December.* Ingevolge een Fransch Keizerlyk Decreet van den 18 September is alhier eergister, onder voorzitting van den Proveditor-Generaal, het Grieksch Synode plegtig geöpend. Na de Lofzangen van Inwying las de Secretaris Generaal het Decreet van byeenroeping, waarop de Archimandriet, en Vicaris-Generaal *Zelich*, met geestvervoering uitriep *leeve de Keizer!* Alle de Leden van het Synode, alle de Priesters, en alle de Aanſchouwers herhaalden, *leeve de Keizer! leeve de Prins Onder-Koning!*

De Preſident van het Synode deed vervolgens eene Aanſpraak, waarin hy, na de gevoelens der erkentlykheid te hebben uitgedrukt, waar mede de Christenen der Griekſche Kerk moeten doordrongen zyn voor den Souverein, die aan hunnen Godsdienst in Dalmatien eene Priesterlyke Kerkregeering, een *Seminarium*, onderwys en Leeraars geeft, welke dien naam verdienen, aldus voortgaat:

„ Het is de verlichte Staatkunde van den grooten *Napoleon*, de Godsdienſtige inſtellingen te beſchermen en te eeren. Maar men zal op Aarde die rampen meer zien vernieuwen, welke door Bygeloof en Dweepery zyn voortgebragt, die bloedige Toneelen, waar van de Geſchiedenis overal ſporen biedt, zullen het Menschdom niet meer bedroeven. Een mild, eenparig, algemeen onderwys, door *Napoleon* ingeſteld, heeft voor altyd de bron van zo veel rampen gedempt. De algemeene Verdraagzaamheid, en met haar de rust der gewetens, zullen eindelyk op Aarde regeeren. Alle Burgers zullen in hun Geloof geëerbiedigd worden. In het ſtuk van den Godsdienst kan elke daad van geweld niet dan een middel van vernieling zyn.

„ Aan het Staatsgezag alléén komt het Recht toe, om de willekeurige inſtellingen afteſchaffen, die niet tot het wezen van den Godsdienst behoren, en het welzyn van den Staat blykbaar benadeelen. De belangen van den Godsdienst kunnen nooit ſtrydig zyn met die der Maatſchappy. De Bedienaars van den Christelyken Eer dienst kunnen niet tegen de beginzelen van het welzyn der Maatſchappy handelen, zonder lynrecht de bedoelingen der Voorzienigheid te weerſtreeven. Aan U, Griekſche Biſchoppen, Prelaten en Priesters, betaamd het, de beginzelen en deugden uwer Voorzaten te doen herleeven. De groote Keizer heeft reeds het volledigſte werk tot de Zedelyke en Godsdienſtige opvoeding der Jeugd voorbereid; ik ſpreek van de Catechismus, aangenomen door het Franſche Keizerryk, door het Koningryk Italien, en die weldra in de ganſche Christen-Wereld zal zyn aangenomen. Met behulp van dit Zedekundig Boek zult gy Priesters, gy Vaders, tot het hart uwer Kinderen kunnen ſpreken, en hunne geneigdheden tot alles wat waarachtig, goed, billyk en edelmoedig is, opleiden. By hun opgroeyen uit de Kindsheid zal hun een *Seminarium* geöpend worden voor hunne Godsdienſtige, een *Gymnaſium* en *Lyceum* voor hunne Burgerlyke Opvoeding."

Op het einde dezer Aanſpraak weergalmden de Kerkgewelven op nieuws van het geroep: *Leeve de Keizer en Koning: Leeve de Onder-Koning!* De zeventigjaarige Aarts-Prieſter *Mathias Veja*, antwoorde in naam van den Vicaris-Generaal. De Preſident van het Synode ſcheidde de Zitting, en bepaalde eene nieuwe Vergadering tegen den volgenden dag.

In dit Synode trok de Griekſche Geestelykheid aller oogen tot zich door de Majeſteit van het oude Gewaad der Oosterſche Kerk, waar mede zy bekleed was. Verſcheiden dier Geestelyken waren nooit buiten hun Klooster geweest, en verſcheenen voor de eerstemaal in 't openbaar. Alles liep zamen, om op deze plegtigheid, die in de Staatkundige en Godsdienſtige Jaarboeken van Dalmatien een gewigtig tydperk zal uitmaken, een kenmerk van grootheid te drukken. Alle de Leden van het Synode woonden met de gevestigde Beſtuuren eene heerlyke Maaltyd by, die hun door zyne Excellentie den *Proveditor* gegeven wierd.

De Koninglyke Italiaanſche Postillon *Rochetti*, met de Brieven van 17 November van Venetien vertrokken, wierd den 25 dito tusſchen Pruiſisch en Gospich, op Oostenryksch Grondgebied door 6 Rovers aangevallen, van zyne Goederen beroofd, en de Brieven mitsgaders de publieke Depêches heeft men geöpend. Het Militair geleide dat by hem was, deed geenerlei tegenweer, en wierp de Wapens neder. Men verdenkt herzelve van verſtandhouding met de Moordenaars, en hoopt dat de Oostenryksche Gezachvoerders, zich van hunne Perſonen zullen verzekerd hebben.

RUSLAND.

PETERSBURG *den 14 December.* Te Archangel is, in den laatstleden Zomer, voor de aanzienlyke ſom van 319087 Roebels Koffy ingevoerd, terwyl in de voorige Jaaren, de waarde van den invoer van dat Artikel, nooit hooger dan 50,000 Roebels bedroeg.

De Zweeden zyn genoodzaakt geworden Finland te ontruimen. Onze Troepen hebben Brahestadt en Uleaborg bezet, en op den 7 November, is de volgende Conventie geſloten:

Art. I. De Zweedſche Armée trekt, na de Ratificatie dezer Conventie, met den meesten ſpoed, over de Grenſen van het Gouvernement Uleaborg terug, en plaatst zich in eene Linie agter Kemy, tegens over Paisiwaar, Mustiſaara en Porkawaara. Beide de Oevers van den Vlood Kemy blyven in het bezit der Rusſiſche Armée.

II. De Zweedſche Armée ontruimt Uleaborg, binnen tien dagen na de onderteekening van deze Conventie, dat is, niet later dan den 17 (29) November, en de Rusſiſche Armée neemt den 18 (30) November, bezit van Uleaborg. De overige Diſtricten van het af te treeden Land, zullen volgens de vastgeſtelde Marschrouten worden ontruimd; zodanig echter dat hier by, de onvoorziene gevallen, die den marsch zouden kunnen verhinderen, als Dooiweder, overſtroming van Vloeden, enz., door de Rusſiſche Armée in aanmerking genomen, en aan de Zweedſche Armée, den nodigen tyd, tot het te boyen komen dezer hinderniſſen, vergund zal worden.

III. De Agterhoede der Zweeden, zal zich aan de vastgeſtelde marschroute hebben te houden, en derhalven zal alles, wat de Rusſiſche Voorhoede van de Zweedſche Armée, wegens gebrek aan Paarden, of wegens kortheid van tyd, agter gelaten vind, als Zieken, Magazynen, enz., als Buit van Oorlog beſchouwd en erkend worden.

IV. De Zweedſche Armée verbind zich, noch iets te vernietigen, noch iets aan de Inwoneren uit te deelen, of de Magazynen, die zy genoodzaakt zouden mogen zyn agter te laten, te verkopen.

V. De Zweedſche Armée neemt uit Uleaborg, noch uit de andere Plaatzen, die thans door dezelve bezet zyn, noch de Civile Ambtenaren, noch de Archiven, noch eenige tot deze Provintien behorende Papieren, met zich.

VI. De Zweedſche Armée ontſlaat alle Leenmannen, Pastoren, Beambten en Inwoneren, die uit de door dezelve verlatene Streeken medegenomen zyn, ten ware deze anders zouden mogen verkiezen, en geeft hen hunne Paarden, en alles wat hun toebehoord, terug.

VII. Deze Conventie zal door de Opperbevelhebbers der beide Armeeën geratificeerd, en de uitwisseling der Ratificatien ten langſten op morgen avond geſchieden.

OLKIOKI den 7 (19) November 1808.

Na het bericht omtrent de bezitneming van Uleaborg door onze Troepen, heeft men ook nog de tyding ontvangen, dat ons in Uleaborg, als Buit van Oorlog, 18 zo groote als kleine Yzeren ſtukken Geſchut van onderſcheiden Caliber, een gedeelte Krygs- en Mondbehoeften en omtrent 2000 Snaphaanen in handen zyn gevallen. Twaalf honderd Zieken, waar onder 15 Officiers, zyn Krygsgevangen gemaakt.

ITALIEN.

ARCOLA *den 18 December.* Gister heeft men alhier, met groote plechtigheid, den eersten Steen gelegd, aan het Bruggenhoofd van Arcola, van het kostbaar Gedenkſtuk, hetwelk Z. K. H. Prins *Eugenius Napoleon* aan den onſterfelyken roem van *Napoleon den Grooten* en deszelfs Legers oprigt. De Heer Collonel *Poly*, Plaatzelyk Commandant van Legnago, legde den eersten Steen aan dien Zuil. Italiaanſche en Franſche Gedenkſtukken met 's Keizers afbeeldzel, van het Jaar 1808, opſchriften, in het Koper gemeden, benevens het op Pergament geſchreven Proces-verbaal dezer plechtigheid, alles in looden Doozen vervat, werden onder dien eersten Steen gelegd, die door de Geestelykheid werd ingezegend. Hierna begaf zich de ſtoet naar de Kerk, alwaar de plechtigheid met het zingen van een *Te Deum* werd beſloten, tot dankbetuiging aan den God der Heirſcharen, voor alle de overwinningen, door Keizer *Napoleon* behaald, en byzonder voor die, welke hy in Spanjen kortlings heeft bevochten. 's Middags had er een groot Diner voor alle de Burgerlyke en Militaire Magten plaats; terwyl Salvos uit het Geſchut en klein Geweer, gedurende den dag, van tyd tot tyd herhaald werden.

SPANJEN.

MADRID *den 21 December.* De Revue, welke Z. M. den 19 heeft gedaan, had eene groote menigte Inwoners van Madrid derwaarts gelokt, welke van dit treffend ſchouwſpel zeer getroffen zyn geweest. Indedaad was de houding der Troepen alleruitmuntendst; zy was even als op een dag van groote Parade. Z. M., gevolgd door den Prins van Neufchatel (*Berthier*), door verſcheiden Marſchalken des Ryks, en door eenen talryken Staf, is te voet langs alle de Regimenten gegaan. De Keizer heeft tot een groot getal Militairen geſproken, en heeft veele promotien gedaan.

De Weduwe van een Officier, gevolgd door haare twee Dochters en haaren Zoon, van 12 Jaaren oud, heeft de goedheid van Z. M. ingeroepen, die haar een Penſioen verleenen, haare Dochters te Econen, en haren Zoon in een Lyceum geplaatst heeft.

Na deze Revue heeft het Corps van den Marſchalk Hertog van Elchingen (*Ney*) order bekomen, om zich marschvaardig te houden. Hetzelve vertrekt heden, en zal de Engelſchen gaan opzoeken. Men wil, dat zy 15,000 Man te Salamanca hebben. Zo zy zich niet haasten hunnen aftogt te doen, zullen zy er welhaast de magt niet meer toe hebben, en zouden wel eens eerder den weg van Bayonne kunnen inſlaan, dan zy gedacht hadden.

Volgens alle berichten, die men uit Andaluſien ontvangt, is het zeker, dat er het grootſte misverſtand heerscht tusſchen de hoofden, die het overſchot van het Leger der Insurgenten gebieden. De Generaliſſimus *Castannos*, die men, zes Maanden geleden, als een groot Oorlogsman aanzag, is gearresteerd. De een beſchuldigd hem van onbekwaamheid, en de ander van verraad.

Z. M. geniet de beste gezondheid. Het gerucht heeft zich heden verſpreid, dat Hoogstdezelve eene reis van eenige dagen zoude gaan doen.

De Prins van Iſemburg is in Madrid, met de Brigade, die hy commandeert.

Het ſchoone antwoord van Z. M., aan den Corregidor van Madrid, heeft in die Hoofdſtad de grootſte ſenſatie verwekt. Alle verlichte Mannen zyn getroffen over de merktekens van grootmoedigheid, hetwelk in die gedenkwaardige Redevoering doorſtraalt, en zy geven hunne wenſchen te kennen, dat de Spaanſche Natie waardiglyk aan de verwachting van Z. M. moge beantwoorden.

DUITSCHLAND EN BYGELEGENE LANDEN.

AUGSBURG *den 22 December.* Gister en heden, in den vroegen morgen, ſtond hier de Thermometer van *Reaumur* op 14 graden onder het vriespunt. In den Jaare 1788 ſtond dezelfde Thermometer, alhier, op 23 graden; eene koude, welke aan die van Siberien gelyk is.

VAN DEN MEINSTROOM *den 28 December.* Z. M. de Keizer *Napoleon* Hoogstdeszelfs openlyk genoegen betoond hebbende, over het aandeel der Nasſauſche Troepen, die zich in Spanjen zeer hebben doen uitmunten, en een gedeelte van het Legercorps van den Marſchalk *Lefebvre*, Hertog van Dantzig uitmaken, heeft zulks ten gevolge gehad, dat verſcheiden Afgevaardigden van de kleine Prinſen des Rhyn-Verbonds te Frankfort vergaderd, geſprekken gehouden hebben, by de welken beſloten is, dat de Hertog van Nasſau (Weilburg) voor hen het aandeel, waar toe zy verpligt zyn, zal leveren, en dat zy daartegen ſommen in gereed geld aan de Regeering van Nasſau zullen betalen. Dezelfde ſchikking heeft reeds ten tyde van den Veldtogt tegen Pruiſen plaats gehad. Men denkt, dat verſcheiden andere Vorſten van Duitschland weder nieuwe Troepen ter beſchikking van Frankryk zullen ſtellen.

In den dertigjaarigen Oorlog, kwamen eens de Gedeputeerden eener Duitſche Stad tot den grooten *Turenne*, en boden hem 100,000 Guldens aan, ten einde hem te bewegen, niet over hun Grondgebied te trekken. Hy antwoordde: „ dewyl myne Armée een anderen weg moet houden, kan ik, gewetenshalve, uw Geld niet aannemen." —— Ook onze Eeuw, die niet zelden door de Wysgeeren beſchimpt wordt, levert dergelyke voorbeelden van edelmoedigheid op. De Staatsraad *van Staſſard* bekleedde, in den laatſten Pruiſiſchen Oorlog, het Ambt van Intendant. Hy wist by den Keizer *Napoleon* te bewerken, dat de Contributie van 8 Millioenen Daalders, welke de Stad Königsberg alleen moest opbrengen, over de geheele Provintie van Oost-Pruiſen verdeeld werd. De Gedeputeerden van Königsberg kwamen hem, daar voor, hunnen dank betuigen, en boden hem, uit naam der Stad, tot erkentenis een geſchenk van 10,000 Gouden Dukaten aan. Doch de grootmoedige *van Staſſard* gaf ten antwoord: „ wilt gy, myne Heeren! dat ik over eene daad, die ik aan de Geregtigheid ſchuldig was, zal blozen?" En hier mede liet hy de Deputatie, met hare 10,000 Dukaten, weer naar huis keeren.

DENEMARKEN.

KOPPENHAGEN *den 24 December.* De Koninglyke Deenſche Kanſelary heeft een Patent doen uitvaardigen van den volgenden inhoud:

Wy FREDRIK *den Zesde, enz.* Het is een zeer gewigtig voorwerp, onzer Landsvaderlyke zorg, dat den Inlandſche Kunstvlyd, immer aanmoediging tot grootere voortgang, in onze Staaten vinden, en het is de wensch van ons hart, dat de ſpaarzaamheid overal, onder onze Onderdanen als een middel geacht worde, om hunne ware welſtand te bevorderen en het Huiſelyk geluk meer en meer te bevestigen. De liefde der Natie en het gevoel hunner eigen kragt en waarde, geregtigen ons te ver-

wagen, dat geen Deen, Man noch Vrouw, zal nalaten, tot de vervulling dezer onzer wensch en om tevens tot des dierbaren Vaderlands geluk mede te werken. Hier op vertrouwende, nodigen wy als Koning en Landsvader, alle onze gezamentlyke Onderdanen, van beiderlei Geslacht uit, tot de spaarzaamheid in het algemeen en tot die in de kleederdragten in 't byzonder; als wordende deze spaarzaamheid door den drang der tegenwoordige Oorlogstyd noodzaaklyk gemaakt; tevens nodigen wy hen uit tot eene opmerkzaamheid op ons eigen Fabriekwezen, en de Kunstvoortbrengselen onzes eigen Lands; Fabrieken die niet alleen thans, ten voordeele van den Geld-cours van den Staat, werkende zyn, om den Inlandsche vlyd, verdienste en afzet van goed te geven, maar die ook tot even dezelfde goede eindens, den grondslag leggen kunnen, wanneer ons Ryk en onze Landen, op nieuw weder door de Vreede gezegend worden.

F R A N K R Y K.

PARYS *den 2 January*. Eergister heeft de Graaf *de Ségur*, Spreker van het Gouvernement, de Zitting des Wetgevenden Lichaams besloten, met eene Redevoering, waar in hy, na eerst de roem en den lof des Keizers opgehaald, en eene treffende schildering van den inwendigen bloei des Ryks gegeven te hebben, zich over de Finantien aldus uitlaat: „ De Wet, betreffende het Budjet van 1809, met erkentelykheid ontvangen en met eenparigheid aangenomen, heeft U de geregeldheid doen zien, welke bestaat in alle de takken van behering; zy bewyst U, dat alle de voorledene diensten zich betalen met de ontvangsten, die daar voor aangewezen waren; zy doet U zelfs zien, dat het voorledene voldoende is voor deszelfs behoeften en het tegenwoordige nog te hulp komt. Zy geeft U het genoegen van twee Millioenen Eigenaars van Wyngaarden verlost te zien van de regten van Inventaris en van Koop en Verkoop, die hen drukten. Niet eene nieuwe last is ons opgelegd, niet eene beslag legging of ander fiscaal hulpmiddel hebben wy nodig; wy hebben eindelyk een stelsel van Finantien, dat wy met vertrouwen en hoogmoed aan onze Vrienden en aan onze Vyanden vertonen kunnen. In dat stelsel is niets bedrieglyk, is alles wezenlyk, alles solide, Onze middelen gaan onze behoeften te boven; onze Inkomsten zyn groter dan onze Uitgaven; 730 Millioenen, door de Schatkist ontvangen, voldoen niet alleen in alles wat de omstandigheden vorderen, maar zy zouden zelfs genoegzaam zyn om de pogingen eener nieuwe Coalitie, indien die kon bestaan, tegen te gaan. In tyd van Vreede zullen 600 Millioenen voor alle onze uitgaven voldoende zyn; welk eene zekerheid voor het tegenwoordige! welk een vooruitzigt voor de toekomst!"

Van Milaan verneemt men, dat H. K. H. de Princes Onder-Koningin van Italien aldaar den 23 December l. l. gelukkig verlost is van eene Princes, met welke tyding dadelyk drie Couriers, een naar Madrid, een naar Parys, en een naar Munchen, vertrokken waren.

Heden hebben wy niets naders uit Spanjen.

H O L L A N D.

's BOSCH *den 31 December*. In de eerste dagen dezer Maand, en wel byzonder den 6 dezer, vertoonden zich in onze nabyheid 10 à 12 Arenden, waar van er twee zyn geschoten te Nuland, 2 uuren van hier, terwyl een derde levend met Netten in de Eende-Kooy te Alem is gevangen. Gezegde Arenden zyn met witte en bruine Veeren getygerd, en hebben een witte Staart. De twee geschotene zyn opgezet en geconserveerd door *J. H. van Uyttert*, waar ook de derde nog in leven is.

AMSTERDAM *den 5 January*. By onderscheiden Koninglyke Besluiten van den 27 en 31 December 1808, zyn gedaan de navolgende benoemingen, als:

Van den Heer Staatsraad *Jacobson*, tot Staatsraad in gewonen dienst, geattacheerd aan de derde Sectie.

Van de Heeren *Samuel de Jonge Meyersz.* en *Tobias Philip*, tot Leden van het Armen bestuur der Hollandsche Hoogduitsche Israëlitische Gemeente van Amsterdam.

Van den Heer *Isac Tromer*, tot Dykgraaf van de Polders Oud- en Nieuw-Engeland.

Het ontwerp van Crimineel Wetboek, in November l. l. namens den Koning aan het Wetgevend Lichaam ter raadpleging overgebragt, is door gezegd Lichaam, ten gevolge van het daarover uitgebragt Rapport van deszelfs tot dat einde benoemde Commissie, bekrachtigd geworden, en zulks den 29 December by Missive ter kennis van Z. M. gebragt. Zie hier bovengemeld Rapport:

„ Het behaagde U, myne Heeren, by Resolutie van den 30 November l. l., ten fine van consideratien en advis te stellen, in handen van de Heeren *van Rhemen tot Rhemenshuizen*, *Jarges*, *van der Heim*, *Burmania Rengers*, *Goyers*, *van Lennep*, *van de Poll* en den Spreker, eene Boodschap van Z. M. den Koning, van den 25 te voren, houdende een ontwerp van Wet, ter bekrachtiging van een Crimineel Wetboek voor het Koningryk, als mede ter goedkeuring van onderscheiden punten, welke, by de dadelyke invoering van het Wetboek, zullen worden nagekomen.

„ Uwe Gecommitteerden, behalven de Heeren *van der Heim* en *van de Poll*, welke, beide door ziekte verhinderd, niet dan de eerste voorlopige Conferentie hebben bygewoond, hebben de eer te rapporteeren, dat zy, met den meesten spoed, doch tevens met die naauwkeurige opletendheid, welke het belangryk onderwerp vorderde, hunne werkzaamheden hebben aangevangen en voortgezet, en ten einde, door de menigvuldigheid van zaken en onderwerpen, welke aan hun onderzoek schenen toevertrouwd, van het ware spoor niet te worden afgeleid, hebben zy zich by de behandeling van zaken, tot rigtsnoer voorgeschreven het voornaamste doel van dit Commissoriaal, alzo toch, volgens het inzien uwer Commissie het verlangen der Vergadering niet kon zyn, zich diep te mengen in de bloote leerstellige gevoelens der Rechtsgeleerden, of zich te bemoeijen met loutere wysgeerige bespiegelingen, waartoe de stoffen anderzins dikwerf zeer ruime aanleiding zouden hebben kunnen verschaffen; dan uwe Gecommitteerden hebben gemeend, zich hoofdzakelyk te moeten bepalen, by de overweging van die punten, welke uit haren aard meer byzonder tot de competentie eener Wetgevende Vergadering kunnen gerekend worden te behoren. Het is overzulks, myne Heeren, dat uwe Commissie, het aangeboden ontwerp van Crimineel Wetboek in dien geest overziende, hetzelve uit een algemeen oogpunt hebben beschouwd, en daar de veranderde omstandigheden in Europa en vooral ook in ons Land, in alle vakken van Bestuur en ook in de behandeling van Rechtszaken, meer eenvormigheid noodzakelyk hebben gemaakt, en deze waarheid door U, myne Heeren, reeds meermalen erkend is, zo werd uwe Commissie, by de overweging van de algemeene gronden van dit ontwerp, al spoedig getroffen door de omzigtigheid, waarmede ontvouwd zyn de regelen en bepalingen, welke de verbindende kracht der Iyfstraffelyke Wetten en den aard en het wezen der misdaden betroffen, gelyk ook van het Rechtskundig doorzigt, waarmede bepaald is de strafbaarheid der pogingen, en welke bedryven aan anderen, behalven de daders behoorden te worden toegerekend; en inzonderheid, hebben onze aandacht naar zich getrokken, de voortreffelyke voorschriften omtrent de pligten der Rechters in de keuze en bepalingen der straffen, waar door in het toepassen en doen uitvoeren der straffen, altyd kan worden voorgekomen, dat de letter der Wet, zo niet als ongerymd, immers ter beteugeling der misdaden niet als ongenoegzaam zouden kunnen worden beschouwd, en deze algemeene gronden zyn, in dit ontwerp, zo duidelyk ontwikkeld geworden, dat, hieromtrent niets te veel of te weinig gezegd schynt.

„ Wanneer wy voorts den inhoud der byzondere Titels gadeslaan, kunnen wy ons niet onthouden van te erkennen, dat dit Wetboek zich in alle opzigten op eene zeer gunstige wyze aanpryst; men vindt de grenzen, waarin dit zamenstel van lyfstraffelyke Wetten besloten is, alhier met meer juistheid en naauwkeurigheid afgebakend, dan ergens elders, het geen tot de beknoptheid van het werk zelve, en ook tot een gemakkelyker overzigt voor de Rechters, in het algemeen, en alle die het Recht beoefenen in het byzonder, een voortreffelyk voordeel heeft; ook is het regt van byzondere Perzonen, uit hoofde van misdryven, tegen hen begaan (het geen in zaken van gemengden aard niet zo vreemd zou zyn geweest) niet alleen niet vermengd, maar zorgvuldig afgescheiden van dat regt, waarvan de handhaving alleen aan de daartoe gestelde Magten is aanbevolen, en hier door heeft dit werk bekomen eenen grooten graad van juistheid, kortheid en eenvoudigheid, drie hoedanigheden, voorwaar in zaken van dat belang en van die uitgebreidheid, elders zo zeer vergeefs gezocht.

„ By de overweging der redenen, welke de bedryven der Menschen tot strafbare misdaden maken, hebben wy over het algemeen gevonden, dat de omschryving, waarmede het eene misdryf van het ander in dit Wetbonk onderscheiden wordt, de duidelykste kenmerken draagt van de ondervindelyke Rechtskunde der ontwerpers, gepaard met eene diepe kennis van het Menschelyk hart, en in verband gebragt is met het gedrag der Menschen in de zamenleving; aan deze vereischten, myne Heeren, is zo uitmuntend voldaan, dat ook deswegens aan het verlangen der Vergadering en der Natie niets schynt overgelaten te zyn; voorts kunnen wy by dit gedeelte van ons Rapport niet voorby, U te doen opmerken, dat, de daden der Menschen, welke van de betrachting der Wetten afwyken, uit zulke verschillende oogpunten kunnen en dikwyls moeten beschouwd worden, dat zulks noodzakelyk op de gemoederen der Rechters invloed maken moet, waardoor de toepassing van de bepaalde straf op zich zelve moeijelyker wordt. En hoe zeer het van den eenen kant niet alleen de pligt van den Wetgever is, te zorgen, dat de onschuldigen niet gestraft worden, maar zyne bekommering zich ook behoort uittestrekken, om, zo veel hy kan, voortekomen, dat ook minschuldige niet te zwaar gestraft worden, zo zal hy ook, van den anderen kant, behoren opmerkzaam te zyn, dat door eene al te naauwe beperking, het teder gevoel en het medelydend hart van den Rechter niet te zeer bewogen word, om misdaden, uit vrees van te zwaar te straffen, ongestraft te laten. Ter gemoetkoming van deze zwarigheid, daar het toch boven het bereik van het Menschelyk vernuft is, hieromtrent vooraf, by een Wetboek, algemeene voorschriften te maken, is, derhalve, zeer wyslyk aan de Rechters de bevoegdheid gelaten, om, uit hoofde der verligtende omstandigheden, minder streng te zyn, waardoor te gelyk zullen afgesneden worden de menigvuldige aanzoeken van gratie en remissie van straffen; het geen te wenschelyker is, daar toch, volgens het gevoelen uwer Commissie, in het voorkomen van dezelve, het echte kenmerk van een wys, doorzigtig en zachtmoedig Gouvernement gelegen is.

„ By de verhandeling van dit Punt kunnen en mogen wy voor U, myne Heeren, niet verbergen, dat het aan een min naauwkeurig Beoordeelaar zoude kunnen toeschynen, dat, in dit Ontwerp, in sommige opzigten, eene meer dan nodige zachtheid doorstraalde; doch het zy geoorloofd in het algemeen aantemerken, dat, de bedreiging van de zwaarste straffen niet altyd het plegen der misdaden belet, maar integendeel, dat zy minder bedreven worden, daar men niet dan de grootste misdaden met den dood straft; ook zullen die genen, die met de behandeling van Regtszaken bekend zyn, moeten toestemmen, dat de zekerheid eener onpartydige uitoefening van het Regt, met het belang der Maatschappy oneindig meer overeenkomstig is, dan de bepaling van zware en overdreven Straffen, welke dikwyls straffeloosheid ten gevolge hebben; daarenboven is het eene onbetwistbare waarheid, dat in sommige, nu nog in ons Land bestaande, Crimineele Wetboeken, Straffen voorgeschreven worden, welke het aanzien, zo niet van wreedheid, immers van eene bovenmatige strengheid hebben, en welke Wetten, haren oorsprong grotendeels van den beroerden staat der Volken in de middeleeuwen dagtekenende, in deze tyden niet meer toepasselyk kunnen gemaakt worden; het geen de Regters dikwerf in de grootste verlegenheid bragt, en dus noodwendig de uitoefening van het Regt zeer moeyelyk, en de uitspraak van hetzelve zeer onzeker maakte; dan die tyden zyn niet meer, met de veranderde Regeeringsvorm, en de zachtmoedigheid van den Vorst, die de Natie regeert, zyn dezelve te zeer in tweestryd, om aan derzelver behoud te denken; doch, wy hebben, behalven dit alles, myne Heeren, tegen deze vermeende onheilen, nog een veiliger waarborg in de zedelykheid onzer Natie, welke ten allen tyde daarin boven iedere andere heeft uitgeblonken, en wy hebben steeds het voorregt, ons te kunnen verheugen, dat, in weerwil van de beroeringen der tyden, de Voorvaderlyke deugden, als nog in eene groote mate het sieraad zyn van het tegenwoordig Geslacht, welk de Voorzienigheid geeve, dat tot de late Nakomelingschap moge worden overgebragt.

„ Het zal voorts niet nodig zyn, dat wy de materie, in elken Tytel vervat, meer in het byzonder behandelen; de algemeene gronden van het Ontwerp zyn genoegzaam ontvouwd; dan, ter gemoetkoming van bedenkingen, welk veelligt nog zouden kunnen ontstaan, vindt zich de Commissie nogmaals verpligt, de Vergadering, by herhaling, indachtig te maken, dat dit Wetboek ingerigt en geschikt is voor alle Tyden, voor alle Standen en voor alle Plaatsen; opkomende zwarigheden, aan dezen Stelregel getoetst, zullen, gelyk uwe Commissie vertrouwd, zo niet geheel verdwynen, immers aanmerkelyk van haren kracht verliezen. Wy vermeenen voorts ons van verdere uitweidingen te kunnen onthouden, en zouden ligt vervallen in herhalingen van het geen door de Sprekers van het Gouvernement zo krachtig is uitgedrukt, als overtuigend aan ons is medegedeeld. En daar het zamenstel van Lyfstraffelyke Wetten, dat ons ter goedkeuring wordt aangeboden, behalven de door ons aangestipte gronden en motiven, naar het inzien uwer Commissie, verre uitmunt boven die alle, welke, zo in de vorige als in de tegenwoordige Eeuw het licht gezien hebben, zo schroomt zy niet te verklaren, dat hetzelve is een doorwrocht zamenhangend geheel, bestand tegen de geduurige veranderingen des tyds, en dus beschouwt kan worden als een duurzaam Bolwerk van veiligheid en zekerheid, achter hetwelk het Leven, zo wel als de Bezittingen van alle Hollanders, volkomen veilig zyn; en zo deze Verklaring gegrond is, myne Heeren, zo mogen wy van die uitmuntende Regtsgeleerden, aan welker kunde en doorzigt dit Ontwerp zyne geboorte verschuldigd is, veilig voorspellen, dat hun reeds gevestigde roem Eeuwen zal voortduuren, en zy zich, in de daad, ten dienste van het Vaderland onsterfelyk hebben gemaakt.

„ En dewyl er, eindelyk, tegen de goedkeuring van de onderscheiden Punten, welke by de dadelyke invoering van dit Wetboek zullen moeten worden nagekomen, hoegenaamd geene bedenking gerezen is, zo vindt zich uwe Commissie, uit kracht van al het bovenstaande, onbezwaard, U, myne Heeren, tot de gave aanneming van dit Wetboek te adviseeren, en dus hetzelve door uwe goedkeuring te bekrachtigen; onderwerpende dit hun Rapport aan het meer verlicht oordeel der Vergadering.

„ Alles echter," enz.

By een thans in het licht gegeven *Rapport van den Directeur-Generaal der Wetenschappen en Kunsten, aan Z. Majesteit onzen Koning*, werden de namen der Amsteldamsche Schilders, welke, op de jongstleden Tentoonstelling van Schilderyen en Schilderstukken, (omtrent 80 in getal) ter bezigtiging van het Publiek, hebben ingezonden, aldus opgegeven:

Andriessen, *Barbiers*, *Coclers*, *Garnier*, *Greeve*, *Hansen*, *Helant*, *Hulswit*, *Hodges*, *Jellegerhuis*, *Kamphuizen*, *de Lelie*, *Linthorst*, *Michaelis*, *Moritz*, *van Os*, *du Pré*, *Ruitenschild*, *Scheffer* en deszelfs Echtgenoote en Zoon, *Schwachhöfer* en *Stochwisch*: die der overigen zyn: *Broek*, *Gregoor* en *Vermeulen*, te Dordrecht; *van Cuilenburg*, *Penning* en *Smits*, in den Haag; *Gaal*, te Middelburg; *Jonxis*, te Utrecht; *Pineman*, te Amersfoordt; *Moltzer*, te Nimegen; *van Oosterhout*, te Thiel; *van der Kooi*, te Franeker, en *Huismans*, te Breda.

Voorts is daarby gevoegd, de volgende

BEOORDEELING *der* SCHILDERSTUKKEN *en* PRENTEN, *welke ingezonden zyn, om te dingen naar de Pryzen, by Decreet zyner Majesteit, van den 22 January* 1807, *bepaald, gedaan door de vierde Classe van het Koninglyk Instituut, met adjunctie van den Directeur-Generaal der Wetenschappen en Kunsten.*

„ Het is in het algemeen aan de Classe toegeschenen, dat er ter dinging naar de onderscheiden Pryzen, een zo aanzienlyk getal van Stukken is ingekomen, dat er zich voor de Schilder- en Graveer-kunst, in ons Vaderland, een uitmuntend vooruitzigt opdoet.

„ De Landschappen evenwel, het zy zonder, het zy met Gedierten, gelyk mede de Zeestukken, overtreffen ver de overige zoorten van Onderwerpen; en indien de Classen het regt had gehad over meer dan éénen Prys te beslissen, zoude het haar weinig moeite gekost hebben, aan een zo aangenamen pligt te voldoen.

„ In het vak der Vaderlandsche Geschiedenis, waaraan een eerste Prys van *f* 3000 was toegezegd, zyn slechts drie Stukken ingeleverd, No. 67., 84. en 88. van den Catalogus. In den strengsten zin, zoude geen een derzelven gerekend kunnen worden, aan de vereischten, die de Historische Schilderkunst vordert, volkomen te beantwoorden; dan, daar deze tak in ons midden het minst geoefend wordt, en het, niet zonder gewigtige redenen, des Konings oogmerk is, denzelven boven anderen aantemoedigen, heeft de Classe gemeend, eenigzins meer toegevende te moeten zyn, en, zich vleijende met de hoop van, in het vervolg, over Historiestukken van meer volmaaktheid te zullen mogen oordeel vellen, heeft zy voor het tegenwoordige slechts onderzocht, welke van deze drie de meeste verdiensten en de minste gebreken vereenigde; wanneer het haar niet moeijelyk viel den Prys aan No. 67. toetewyzen, den Admiraal *de Ryk* voorstellende, die zyn ontslag uit den Kerker weigert; waarvan, by de opening van het Biljet, de Maker bleek te zyn de Heer *J. B. Scheffer*, alhier.

„ Daar de betekenis van het geen men onder *tableau de genre* verstaat, niet aan een ieder even bekend was, heeft de Classe gemeend, daar onder, voor deze reize, te mogen rangschikken, al wat niet onmiddelyk tot het vak der Vaderlandsche Geschiedenis of dat der Landschappen behoorde; te meer, daar, onder Bloemstukken en meer andere Onderwerpen, er zich eenige bevonden, die wezenlyke verdiensten opleverden, en die het der Classe voorkwam, van de mededinging niet te kunnen uitsluiten, zo zy aan de edelmoedige bedoeling zyner Majesteit wilde beantwoorden. Onder de 18 Stukken, die op deze wyze geregtigd waren, om naar den Prys van *f* 2000 met elkaar te wedyveren, onderscheiden er zich twee boven de anderen, het eene in den meer eigenlyken zin een *tableau de genre*, eene Dame, namelyk, welke van een Bediende een Brief ontvangt, zynde No. 79. van den Catalogus; het ander, een Bloemstuk, No. 82. De Classe heeft lang tusschen die beide geaarfeld, doch deels de overtuiging, dat een Schildery, hetwelk een paar Menschelyke figuren voorstelt, waarin zich zo veel waarheid en naïviteit vertoont als in dit, steeds, uit haren aard, den voorrang boven een Bloemstuk verdient; deels eenige byzondere aanmerkingen, welke op dit laatste gevallen zyn, hebben de schaal tot het eerste doen overhellen, waar van de Heer *W. B. van der Kooi*, Prælector aan de Akademie te Franeker, zich in het ontzegelde Biljet als Schilder genoemd heeft. De Classe verheugt zich intusschen, dat zyne Majesteit, van het oordeel der Leden over het Bloemstuk voorlopig onderrigt, ook aan den Meester van hetzelve eenen buitengewonen Prys heeft gelieven toetezeggen; de naam deszelven is bevonden te zyn, de Heer *J. Stanenberg Gallant*.

„ Het vak der Landschappen, waarin de Classe, met het levendigste genoegen, zo veele talenten heeft opgemerkt, heeft mede 18 Stukken aangeboden, waar over zy heeft moeten beslissen, wanneer men er namelyk de Zeestukken by telt, die, volgens eene rangschikking, niet altyd in de Natuur gegrond, gewoonelyk daartoe gerekend worden. Twee Landschappen, No. 115 en 116, verdeelden voornamelyk de stemmen der Leden, en kwamen beide in een soort van wedstryd, met het Zeestuk No. 73.

„ Dan, ook in dit geval, meende de Classe, de verdiensten omtrent gelyk gesteld zynde, zich nader aan 's Konings Besluit te zullen houden, zo zy aan de levende Natuur en aan een bloeyend Landschap, met Gedierten, opgeluisterd, den voorrang gaf, boven een woelende Zee; te meer, daar, hoe uitmuntend hier ook de Golven geschilderd zyn, het overige echter niet geheel van berisping is bevryd gebleven; en de Prys werd eindelyk toegewezen aan het eerstgenoemde der drie Stukken, waarvan de Maker is gebleken te zyn de Heer *P. G. van Os*, alhier. Ook ten dezen opzigten, intusschen, verheugt het de Classe grootelyks, dat uwe Majesteit aan

hare wenschen heeft gehoor gegeven, en wegens de hooge voortreffelykheid, die in de Baren van het Zeestuk doorstraalt, aan den Schilder, welke de Heer *N. Bauer*, van Harlingen, is, de Premie van *f* 3000 heeft willen schenken, die het schier gebeel onbeschadigde vak der Beeldhouwkunde had opengelaten.

„ De Prenten bevonden zich niet mede op den Catalogus uitgedrukt. Hoe zeer derzelver getal vry aanzienlyk was, zyn de meeste reeds, sedert een geruimen tyd, openlyk te Koop aangeboden, en dus by het Publiek bekend geweest. Twee, onder deze, hebben de Classe eenige oogenblikken in twyffel gebragt; de eene, voorstellende den Heer *A. Snoek*, in het karakter van *Orestes*, de andere, eene Allegorische voorstelling op den Godsdienst; doch dit laatste heeft den Prys, die ook in dit vak op *f* 2000 bepaald was, by nadere overweging weggedragen; en de Heer *J. J. Wolff*, te Rotterdam, is bevonden daarvan de Maker te zyn.

„ De Classe heeft, by het volbrengen van haren moeyelyken taak, niet anders dan de meeste hulde kunnen toebrengen aan des Konings edelmoedige mildadigheid, in de toezegging van zo aanzienlyke, geschenken; zy vleit zich, met het gelukkige vooruitzigt, dat van zyne Regeering zich tevens het tydperk zal dagtekenen van de herleving der schoone Kunsten in ons Vaderland.

AMSTERDAM den 17 November 1808.

In kennis van my, als Secretaris der vierde Classe,
C. S. ROOS.

LEEUWARDEN *den* 12 *January*. De Wedloop op Schaatsen tusschen Oldambster Meisjes, welke op den 26 der vorige Maand te ZUIDBROEK, (Departement Groningen) moest worden gestaakt, om reden, dat niettegenstaande de gestelde orders en geaffigeerde waarschuwingen van het Gemeente Bestuur — niettegenstaande al de aangewende moeite, om de Toeschouwers van het Ys afteboudeu, en er aan weêrszyden van het Ysveld genoegzame plaats was, om den Wedloop te zien, zo waren evenwel de beide Banen zodanig met Menschen bezet, dat de Wedloopsters niet *ongehinderd* konden voortryden. Herhaalde reizen hadt men getracht, om het ryden een aanvang te doen nemen; doch men was naauwelyks begonnen, of men moest het weder staken. Allerhande pogingen, zo van vriendelyke en bedaarde overreding, als van ernstige bedreiging, werden aangewend; doch alles te vergeefs! De menigte drong weder op de Baan voort, het Ys begon op sommige plaatzen te breken, het water kwam op deszelfs oppervlakte, en men was genoodzaakt, om, ter voorkoming van verdere onaangenaamheden en onheilen, een einde aan het, inderdaad *Nationaal* Volks-Feest, te maken. —— Dan hetzelve is op den 3 dezer hervat en gelukkig uitgevoerd. Zie hier wat men ons onder anderen van daar desaangaande meld: „ De toevloed van Aanschouwers, ofschoon niet zo groot als by de voorige reis, was echter vry aanzienlyk. Het Gemeente Bestuur had, ter verzekering van den geregelden afloop dezer vermaakelykheid, de meest geschikte maatregelen genomen, en men had het genoegen, van dezelve met den besten uitslag bekroond te zien. De tegenwoordigheid van een Detachement Koninglyke Gens d'Armerie, bragt hier niet weinig toe by, en diende tevens, om den luister te vermeerderen van een Feest, het welk aan de verwachting, die men zich van hetzelve had voorgesteld, volkomen heeft beantwoord.

„ Zo veele vlugge en vaardige Meisjes, door eene loffelyke eerzucht gedreven, door de hoop op eene ryke beloning ontvonkt, en door de toejuiching der Aanschouwers aangemoedigd, onderling te zien wedyveren in eene kunst, welker eigene bevalligheid niet weinig wordt opgeluisterd door de bevalligheid der schoone sekse, leverde een tooneel op, allezins schoon en bekoorlyk, en men zal naauwelyks een Winter-vermaak kunnen noemen, dat voor de Noordsche streken eigenaardiger is, en meer overeenkomt met onze Vaderlandsche zeden.

„ De koude was op dezen dag streng en de wind hevig; doch de moedige Wedloopsters trotseerden wind en koude, en de meesten munteden zodanig uit, dat ieder van haar wel eenen Eereprys was waardig geweest. De overwinning kon echter slechts door ééne behaald worden.

„ Zy viel ten deele aan LUDGERT TAMMES, 'oud omstreeks 20 Jaaren, geboren op de Meeden in den Oldambte, en thans wonende, als Dienstmeid, by *Hendrik Alberts* te Noordbroek. De Prys, bestaande in een buitengewoon fraai *Gouden Ooryzer*, naar den nieuwsten smaak, werd aan haar toegewezen, en tevens aan GEERTRUIDA KOENES, oud byna 22 Jaaren, geboren te Midwolde, en thans, als Dienstmeid, wonende by *Jan Edskes* in de Eexta, een buitenwonen Prys, zynde eene bevallige en sierlyke *Halsketen van Goud*, geschonken.

Een der Commissarisen over dezen Wedloop, de Heer Mr. *H. A. Spandaw*, Secretaris der Jurisdictie van de beide Oldambten, reikte, uit naam der Heeren Deelnemers, aan de verdienstelyke Maagden de Eeretekens op eene plegtige wyze openlyk over, en deed by die gelegenheid eene gepaste Aanspraak; terwyl de aandoeningen van verrukking en erkentelykheid, welke de beide, met Goud bekroonde, Kunstenaressen bezielden, en die zy zo eenvoudig en welmenend lieten blyken, dit tooneel byzonder treffend en roerend maakten.

„ De bekroonde Meisjes werden nu, met de verworvene Eeretekens versierd, in triomf rondgevoerd, en keerden vervolgens, opgetogen van blydschap en met een dankbaar gevoel, naar hare Woonplaatzen terug.

„ Een ieder was te vrede met den afloop van dit onschuldig Ys-vermaak, en de avond werd verder in heimelyke vreugd op eene vriendschappelyke wyze door gebragt."

**** DE MINISTER VAN OORLOG betuigt, by deze, de Heeren Burgemeesteren en Gemeente Bestuuren der onderscheiden Steden en Plaatzen des Ryks zynen dank, voor de zo naauwkeurige als prompte informatien, welke zy, overeenkomstig de aanschryving van den 14 April 1807, No. 8, aan de toenmalige Departementaale Bestuuren, aan het Ministerie van Oorlog wel hebben gelieven te doen, telken reize, by het overlyden van een gepensioneerd of gegageerd Officier, Onder-Officier of Soldaat.

En nodigt, by Minister, ten deze gelegenheid, alle Heeren Burgemeesteren en Gemeente Bestuuren, om, byaldien in den loop van het afgelopen Jaar eenige gepensioneerde of gegageerde Militairen mogten zyn overleden, van welker dood aan het Ministerie, om redenen, als nog geene kennis was gegeven, deze opgave ten spoedigsten te willen inzenden, ten einde de Registers behoorlyk te kunnen zuiveren.

AMSTERDAM den 2 January 1809.

De Minister voornoemd,
J. W. JANSSENS.

TOONEEL-BERICHT.

Op MORGEN den 14 January 1809, zal men in de Schouwburg in het Ruiters kwartier vertonen: HET HANEN KNUPPELEN OF DE HANENSLAG, Tooneelspel, door A. VON KOTZEBUE. Tot Nastuk: HET FRANEKER STUDENTEN LEVEN, Blyspel, tusschen beiden DE VERRASSCHING OF DE GEWAANDE BRANDSCHATTING; ten 6 uuren zal het Tooneel geopend worden. De Intekenaren kunnen van nu af aan de Plaatzen voor hunne Gasten aangeven.

**** De Ontvanger-Generaal der Middelen te Water en te Lande, J. K. TEITSMA te Leeuwarden, adverteerd aan de Houders van de Obligatien ten lasten van het voormalig Gewest Vriesland, genegotieerd volgens Resolutien de datis 27 April 1726 en 16 Maart 1786, rentende 3 per Cent, geconsigneerd tot Conservatie der Floreen, op vergravene Landen liggende, en welke reeds ten zynen Kantore zyn gedeponeerd, dat hy, volgens by hem bekomen Last, *na* den 16 January 1809, op dezelve Obligatien de Interest zal aanzuiveren tot den 1 Augustus 1806. —— Worden tevens zodanige Houders van gemelde Effecten, welke dezelve nog niet ten Kantore van hem Ontvanger-Generaal hebben ingeleverd, al nog door deze geadhorteerd, om zulks ten spoedigsten en wel uiterlyk binnen *zes* weken te effectueeren, en de Interest op dezelve te doen aanzuiveren, ten einde na zulks ter Cenversie te kunnen worden bevorderd.

J. K. TEITSMA.

**** De Commissaris tot de Introductie van het Middel der Verponding, Ressort Workum, Arrondissement Hindelopen, adverteert en waarschuwt by dezen de Eigenaren van Gebouwen in zyn Arrondissement, dat ten gevolge van de bepalingen, door zyne Majesteit, by Hoogstdeszelfs Decreet van den 3 November l. J. No. 40 gemaakt, aan hen Lieden een nader Billet wegens den Aanslag hunner Gebouwen, eerstdaags zal worden toegezonden, of ten zynen Kantore zal te bekomen zyn, waar by de vereischten welke by de Rekwesten of Memorien van bezwaren moeten worden in acht genomen, breedvoerig worden omschreven: — dat gevolglyk die geenen, welke zich reeds om Hertauxatie aan den Heere Landdrost van dit Departement hebben gedresseerd, zich als nu *nader*, overeenkomstig den inhoud van voorsz. Billet *zullen moeten aanmelden, om het effect hunner dolcantie te verkrygen;* — doch dat ter besparing van *dubbele kosten van Zegels* voor de *zodanigen*, zy hunne aan den Heere Landdrost gepresenteerde Rekwesten zullen kunnen terug bekomen ten Kantore van hem Commissaris, en zullen kunnen volstaan met daarby te voegen eene *ongezegelde* Memorie, waar in de by het nadere Billet gerequireerde opgaven behoorlyk worden gedaan, en deze Stukken voorts weder om by hem Commissaris in te leveren.

KOUDUM den 3 January 1809.

De Commissaris voornoemd,
G. KEUCHENIUS.

**** Heden morgen verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, JOHANNA JACOBA BEKIUS, geliefde Huisvrouw van

LEEUWARDEN den 5 January 1809. S. FOCKEMA, *Med. Doct.*

Dit strekke mede ter bekendmaking in de Stad.

**** Heden zyn Ondertrouwd,

HEERENVEEN den 30 December 1808.

R. J. BROUWER, En
JANKE TEN CATE.

**** Vroeg in den morgen van den 3 dezer, werden wy bedroefd door het onverwagt overlyden van onze lieve Moeder ANNA JULIANA WIEDEMANN, Wed. KARSTEN. Eene kwaadaardige Zinking-Koorts, maakte in den tyd van drie dagen een einde aan haar nuttig, werkzaam en voorbeeldig leven. Zy bereikte eenen ouderdom van byna 62 Jaaren, en het aandenken aan hare Zalige Standsverwisseling, neemt al het bittere dat met een zo onverwagt scheiden van dierbare Panden natuurlyk gepaard is, ten eene male weg. Wy danken God, dat hy ons nog zo lang zulk eene goede Moeder gaf en haar sterven zo zeer verzagtte.

LEEUWARDEN den 5 January 1809.

J. W. KARSTEN.
D. KARSTEN, Geb. VAN TUINEN.

**** Onze geliefde Moeder en Grootmoeder, JIKKE VOORHOEK, Wed. FEICO FEICKENS, overleed deze morgen om vyf uur, zeer zacht, na eene Ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van ruim acht-en-zestig Jaaren; wat wy aan haar verliezen, zal ieder Ouderminnend hart gevoelen, en ons wel van Rouwbeklag willen verschonen.

J. CUIPER
GRIETJE CUIPER,
Geb. FEICKENS.

SNEEK den 5 January 1809.

Uit aller Naam.

**** Heden morgen ten tien uur, behaagde het den Bestierder van 't Geheel, een einde te maken, aan 't smartelyk leven, van onze waardige Moeder JOHANNA VAN BEUSEKOM, Weduwe van ARIE DE JONG, in den ouderdom van byna 68 Jaaren; onze droefheid wordt gelenigd, daar wy op Euangelie gronden vertrouwen, dat haar einde Zalig zy. — Geve hier van kennis aan Vrienden en Bekenden.

LEEUWARDEN den 8 January 1809.

W. DE JONG,
mede uit naam van myne Broeders en Zusters.

**** Het heeft den altoos goeden Vader der Menschen behaagd, deze morgen om 5 uur onze zeer geliefde Moeder ANJE CRINO'S VAN DER BORGH, Wed. JACOB S. MARS, door een zachte dood, na eene zukkeling van ruim vyf Maanden, in den ouderdom van ruim 76 Jaaren, uit dit leven weg te nemen, en zo wy op Christelyke gronden vertrouwen in de zalige Gewesten overgebragt. Wy betreuren in haar eene brave Moeder; dan daar de wil van den Alwyzen altoos goed is, hopen wy daar in met gelatenheid te berusten. Geve hier van langs de thans gebruikelyke wyze kennis aan Familie en bekende Vrienden.

HARLINGEN den 8 January 1809.

B. MARS.
Mede uit naam van Broeder en Zuster.

PRYZEN DER BATAAFSCHE RESCRIPTIEN EN ANDERE EFFECTEN, zo als dezelve waren den 7 January 1809 op de Beurs te Amsterdam.

Bataafsche Rescriptiën					Dito Neg. 30 Mill. 1808	7	pCt.	92¾ à 93¾
Losbaar na de Vreede	4	pCt.	55¼ à 55½		Recepissen Dito	7	pCt.	92 à 92½
Geforc. 1795 en 1796	2½	pCt.	35 à 35¼		Gelderf. Schavergoed.	4	pCt.	51¼ à 52
Vrywillige Neg. 1797	5	pCt.	66 à 66½		Brabandsche dito	4	pCt.	51¼ à 52
Schuld-Brieven	2½	pCt.	35¾ à 36		Oblig. Rusland by Hope	5	pCt.	88 à 88¾
Dito, dito	3	pCt.	40¾ à 41		Oblig. Weenerbank	5	pCt.	44 à 46¼
Dito Negot. van 1804	5½	pCt.	72¼ à 73		—— Dito	4½	pCt.	42 à 42½
Losrenten van 1802	2½	pCt.	35½ à 36		—— Dito	4	pCt.	42¼ à 44
Dito van 1800	3	pCt.	40¼ à 40¾		Dito by Ozy en Zoon	5	pCt.	42½ à 43
Dito van 1798 en 1799	3½	pCt.	46½ à 47		Dito by dito	4	pCt.	40½ à 41
Dito van 1801	3½	pCt.	46½ à 47		Geconsol. Inscriptiën	5	pCt.	78 à 78¼
Dito Dom. ——	4	pCt.	79¾ à 80		Dito Certificaten	5	pCt.	78¼ à 79
Dito 1802	5	pCt.	66¾ à 67		Bank Actien			*f* 616 à 618
Dito Neg. 40 Mill. 1807	6	pCt.	102 à 102¼					

NB. Tot voorkoming van Ongelukken, zy een ieder gewaarschuwd, dat, tot zo lang de ingevallen DOOY voortduurt, met de ZEE SLUISEN, ZAL WORDEN GESTROOMD

HET GEMEENTE BESTUUR DER STAD BOLSWARD, maakt by deze aan allen den genen, wien zulks aangaat, bekend, dat met adprobatie van den Heere *LANDDROST* in dit Departement, de Wekelykse MARKTDAG aldaar, in plaats van 's Vrydags, op den Donderdag provisioneel is vastgesteld; aan te vangen met Donderdag den 19 January eerstkomstig.

BOLSWARD den 9 January 1809.

Op Last van het Gemeente Bestuur voornoemd,
T. CANTER VISSCHER.

De Floreenpligtige Ingezetenen van den Hervormden Godsdienst, worden geconvoceerd, om op den 31 January 1809, 's voormiddags elf uur, te compareren in de Kerk te Engelum, om, in Persoon of by behoorlyke Volmagt te stemmen, een PREDIKANT in de vacerende Hervormde Gemeente van Engelum, en zulks volgens het Reglement, daar van zynde.

ENGELUM den 12 January 1809.

WYBREN PYTERS EN KLAAS WILLEMS,
Ouderlingen.

VERHURING by besloten Briefjes voor vyf aan een volgende Jaaren, Petri en Mei 1809 integaan: Van eene uitmuntende ZAATLE en LANDEN, gelegen te Vierhuis onder Allingawier, groot 92½ Pondematen, alle Greidlanden, thans by *Jetse Thomas* in huringe. De Briefjes moeten voor den 14 January 1809, Franko worden bezorgd aan Dr. T. MESDAG, præsent te Bolsward, by wien de Conditien te vernemen zyn.

NB. NB. NB. EEN BAKKERS KNECHT, geheel of ten deele zyn Werk verstaande, en van een goed Levensgedrag zynde, kan zulks verkiezende, op aanstaande Mei 1809 Werk bekomen by *E. R. ATLSTRA*. Mr. Bakker in de Noorderdragten; doch de Brieven spoedig en Franco.

De PARNASSIM der Hollandsche Hoogduitsche Israëlitische Gemeente te Leeuwarden, gedenken te Besteden: Het Afbreken en weder Nieuw op te bouwen van een HUIZINGE, staande in de Sacramentstraat naast hunne Kerk. Wie hier aan gading maakt, gelieven zich te vervoegen op Maandag den 23 January 1809, 's avonds 5 uuren, op hun Vergader- of Armekamer op de Nieuwebuuren, het Beslek zal intusschen te zien zyn op bovengem. Kamer, 's Woensdags den 18 dezer, voordemiddag van 10 tot 12 uuren.

De Secretaris J. WITTEVEEN, zal by Boelgoed præsenteren te Verkopen:

I. Ongeveer 60 à 70 jonge Esschen BOMEN, staande op de Cingel van *Douwe Sieberens* Wed., te Oostrum.

II. Ongeveer 38 Esschen, en 82 Yperen mooye gladde zware STAMBOMEN, waar onder verscheidene die 2 Voeten over het Kruis dik zyn, alle staande op de Plaats van *Minne Douwes*, Huisman te Ee.

Wie daar aan gading maakt, kome op Dingsdag den 24 January 1809, des morgens om 10 uur te Oostrum, en 's middags 12 uur te Ee, en Kope op gewone Boel-Artikelen van Oostdongeradeel.

De Advocaat P. J. METZ en de Gelegitimeerden Procureur J. STROBAND, beide te Leeuwarden, præsenteren publiek aan de meestbiedende te Verkopen:

I. Eene royale, groote en sterke HUIZINGE en HERBERG, genaamd *DE DOELE*, cum omnibus annexis, zynde voorzien van zeer veele ruime Woonvertrekken, en eene groote en nieuwe KOLFBAAN en TUIN, gelegen op de Gragtswal by Leeuwarden, zodanig als dezelve thans by *Hendrik van Haaften* en Vrouw als Eigenaars wordt bewoond, vry van Grondpagt en Eeuwige Renten, zynde alles te aanvaarden op den *eersten April* 1809, doch de Kolfbaan des verkiezende, zo dra het weder tot in order brengen der Grond geschikt is. Waar op geboden is 6000 Car. Gld.

II. Eene HUIZINGE, staande in de Breedstraat te Leeuwarden, gequoteerd Lett. K. No 149., thans door *Hesfel Jurna* en Vrouw als Huurders bewoond, op den 12 Mei 1809 te aanvaarden.

Wie hier aan gading maken, gelieven zig te vervoegen op Maandagen den 16 en 23 January 1809, telkens ten 3 uuren, ten huize van *Hendrik van Haaften*, Castelein in de Doele op de Gragtswal, en Kopen op als dan voortelezene Conditien.

De Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qlt., gedenken publiek by Strykgeld te Verkopen: Een kapitale hegt sterk doortimmerde BEHUIZINGE, met drie ruime STALLINGEN, zynde van ouds en op heden een zeer beklant Logement, de *SLINGERT* genaamd, staande ten Noorden voor aan buiten A-Poort aan het Hoendiep of Trekvaart by Groningen, zo door *Sikke Gerbens* en Vrouw in Eigendom word bewoond, met nog de vaste en altoosdurende Beklemminge van 3 Grazen kostelyk GROENLAND aldaar, zullende 's Jaars tot een vaste huure doen 60 Glds., en nog de vaste Beklemming van 2 Grazen kostelyk GROENLAND aldaar, doende 's Jaars tot eene vaste huure 45 Glds. Deze Verkopinge zal zyn op Woensdag den 25 January 1809, 's avonds ten 7 uuren, by de Palmslag, ten huize voornoemd, en kan hier over het halve Koopschat blyven staan.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD LEEUWARDEN, gedenken door hunne *Gecommitteerden tot de Bouwzaken*, publiek aan de Meestbiedende voor de tyd van ZES aan een volgende Jaaren, in te gaan op Petri en Mei 1809, en eindigen op gelyke tyden in den Jaare 1815, te Verhuuren:

I. Eene ZATHE en LANDEN, gelegen onder den Dorpe Oosterlittens, groot na naam en faam 46 Pondematen Greidland, thans by *Rintje Meintes* wordende gebruikt.

II. Zes Pondematen en Zes-en-vyftig Roeden GREIDE, gelegen over Schenke-Schans, onder de Jurisdictie der Stad, de Streng langs de Trekweg daar onder begrepen.

Wie hier aan gadinge maken, komen op Donderdag den 26 January 1809, des nademiddags te drie uuren præcys op den Raadhuize, en Huuren op Conditien als dan voor te lezen, welke in middelen tyde te zien zyn ter Secretarie van gedagte Stad.

SCHEPENEN VAN DOCKUM, adverteren by deze, dat de RECHTDAGEN in gemelde Stad, van nu voortaan, in plaats van 's Dingsdags, weder Zaturdags zullen worden gehouden.

DOCKUM den 9 January 1809. *Ter Ordonnantie van Schepenen voorschr.*, E. FOCKEMA, *Secretaris.*

ALzo de Erfgenamen van wylen *HENDRIK BASTIAANS*, in leven gewoond hebbende te Ureterp, deszelfs Boedel en Nalatenschap hebben gerepudieerd; zo is het, *dat Baljuw benevens het Geregte van het 6de District in Friesland*, de Crediteuren van gedagte Boedel by dezen convoceren, om te compareeren op 's Districts Regtkamer te Beetsterzwaag, op Donderdag den 19 January 1809, 's morgens om 10 uur, ten einde als dan één of meer Curatoren over gedagte Boedel te benoemen.

Ter Ordonnantie van Baljuw en Geregte voornoemd, D. SURINGAR.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN HET DISTRICT LEMSTERLAND, convoceren door deze de Gereformeerde Floreenpligtigen van den Dorpe Follega tegen Maandag den 23 January 1809, des voordemiddags om tien uuren, die van den Dorpe Eesterga mede tegen Maandag den 23 dito, des middags om twaalf uuren, die van den Dorpe Echten tegen Dingsdag den 24 dito, des voordemiddags om tien uuren, en die van den Dorpe Oosterzee tegen Woensdag den 25 dito, des voordemiddags om tien uuren, om in de respective Dorps-Scholen te compareren, ten einde voor ieder der gemelde Dorpen een nieuwe KERKVOOGD, en uit hun midden twee GECOMMITTEERDEN te stemmen, om de Rekening van de afgaande Kerkvoogd op te nemen en te sluiten, en wyders over zodanige Voorstellen te deliberereren, welke als dan zullen worden gedaan.

LEMMER den 5 January 1809. *Ter Ordonnantie van Baljuw benevens het Gemeente Bestuur voorn.*, J. H. DE CARPENTIER.

ALzo door overlyden van *P. E. KIESTRA*, het Ambt van SCHOOL-ONDERWYZER, VOORZANGER en ORGANIST, te St. Anna Parochie is komen te vacceren, behorende deze School tot den hoogsten Rang, zo worden allen, welke tot het waarnemen van gemelde Posten genegen zouden zyn, en een bewys van algemene toelating van den hoogsten of tweeden Rang bezitten, door en van wegens *Baljuw benevens het Gemeente Bestuur van 't Bild*, by dezen uitgenodigd, om voor den laatsten February 1809 zich met hunne Getuigschriften en bewyzen van zedelyk gedrag schriftelyk aan te melden ter Secretarie van 't Bild, zullende de bevoegd gekeurde Sollicitanten als dan nader by Advertentie of aanschryving worden opgeroepen, om zich in Persoon ter Examen te stisteren, op tyd en plaats dan aan te wyzen. —— Dienende voorts ter informatie, dat het Jaarlyksch Tractement is vier honderd Guldens, boven vrye Woning en de ordinaire Schoolpenningen, en wyders eenige Emolumenten bedragende plus minus *f* 60 - : - : welke voorheen by den School-Onderwyzer zyn genoten, doch echter niet vast zyn.

ST. ANNA PAROCHIE den 27 December 1808. *Ter Ordonnantie van Baljuw en Gemeente Bestuur van 't Bild*, E. VAN LOON.

DE Koninglyke Notaris W. B. KOOL, zal op HEDEN den 13 January 1809, 's avonds zes uur, ten huize van *Johannes Cancrinus*, Castelein in 't Posthuis op het Heerenveen, by de finale Palmslag, publiek aan de Meestbiedende præsenteren te Verkopen:

I. Zekere deftige HUIZINGE, voorzien van een Voorkamer, Achterkamer en Keukentje, met deszelfs vrye Stede, Bleekveld en Tuintje, sampt vrye Steeg ten Oosten, staande en gelegen op 't West-End aan de Nieuwebuuren, op 't Heerenveen, gequoteerd met No. 104., zodanig en in dier voege als thans door de Wed. van *Harmen Ziegers Prins* wordt bewoond en gebruikt, op den 12 Mei 1809 te aanvaarden. Waar op geboden is 900 Goud-Glds.

II Zekere HUIZINGE, waarin sints lange Jaaren eene Groffmedery is geëxcerceerd, voorzien van ruim Voorhuis, Kamer, Keuken, Regenwaters Bak, Put en verdere Gerieflykheden, met deszelfs vrye Stede, Grond en Nood-Stal, cum annexis, staande en gelegen agter de Kerk op 't Heerenveen in Ængwirden, thans gedesigneerd met No 22., invoegen door *Jan Arends Schipper*, Mr. Groffmid wordt bewoond en gebruikt, op den 12 Mei 1809 te aanvaarden. Waar op geb. is 500½ G. Gl.

III. Zekere HUIZINGE of twee WONINGEN, met deszelfs Stede en Grond, cum annexis, staande en gelegen op de Fok onder 't Heerenveen in Ængwirden, gequoteerd met No. 13., op den 12 Mei 1809, al mede vry van Huur te aanvaarden. Waar op geboden is 230½ Goud-Gulden.

IV. Zekere deftige en wel gereguleerde HUIZINGE, voorzien van twee Voorkamers, Keuken, Schuur en Stallinge, met deszelfs vrye Stede en Grond, cum annexis, staande al mede op de Fok onder 't Heerenveen in Ængwirden, gequoteerd met No. 14, tegenwoordig door *Hendrik Kerkhof de Jonge*, bewoond en gebruikt, doch op den 12 Mei 1809 vry van Huur te aanvaarden. Waar op geboden is 750½ Goud-Gl.

V. Zekere fraaije en uitgestrekte TUIN met deszelfs HOUTGEWAS en PLANTAGIE, cum annexis, insgelyks gelegen op de Fok onder 't Heerenveen in Ængwirden, gequoteerd met No 8a., bezwaard met vier Guldens en tien Stuivers, Eeuwige en onlosbare Grondpagt, ten behoeve van de algemeene Armvoogden van Ængwirden. Waar op geboden is 251 Goud-Glds.

VI. Eene Jaarlyksche EEUWIGE RENTE, groot vier Caroli Guldens en tien Stuivers, gaande uit de Huizinge sub No. 62., aan de Heidebuuren op 't Heerenveen. Waar op geboden is 50 Goud-Glds.

DE Koninglyke Notaris W. B. KOOL, zal ten gevolge bekomene goedkeuringe van den HEERE LAND-DROST in het Departement Vriesland, by Hoogstdeszelfs Dispositie van den 1 December 1808 No. 16, (Divisie van Policie) by Stryk en Verhooggeld en alzo in het openbaar aan de meestbiedende præsenteeren te Verkopen: Zekere zogenaamde DIACONIE-GRIE, gelegen naar de oude Nummer in de 17de en 18de Stelle van den Dorpe Rotsterhaule; zynde voorzien van de overheerlykste Klyn, en zulks wel in vyf Percheelen; breder by Billetten gespecificeerd. Wie gadinge daar aan maakt, kome op Donderdag den 19 January 1809, 's namiddags 2 uur, by de Beschryvinge, ten huize van *Willem Willems*, Castelein aan St. Jansgabrug, en Kope op als dan voor te lezen Conditien, terwyl inmiddels nadere informatie kan worden bekomen, zo by de Diaconen van de Hervormde Gemeente van St. Jansga cum annexis, als by den Notaris voormeld op 't Heerenveen.

DE Secretaris P. BOOTSMAN op 't Heerenveen, zal op Zaturdag den 21 January 1809, by de finale Palmslag, 's avonds om zes uur, ten huize van *Grietje Yntes*, Casteleinske in 't Heeren Logement op 't Heerenveen, publiek by Verhooggeld præsenteren te Verkopen:

Zekere deftige HUIZINGE, en daar agter gelegene HOVINGE, met deszelfs vrye STEDE en GROND, cum annexis, staande en gelegen aan de Noordkant van de Vaart op de Linde Gragt op 't Heerenveen, en aldaar gequoteerd met No. 31., voorzien van een ruim Voorhuis, twee Voorkamers, Kelderskamer, Keuken en een schone Kelder, Vuurhok, twee Bovenkamertjes, Zolders, mitsgaders Put en Regenwatersbak, cum omnibus annexis, alles zodanig en in dier voegen, door de Echtelieden Verkopers *Eintze Idzes* cum uxore wordt bewoond en gebruikt, tot den 12 Mei 1809, en als dan by den Koper te aanvaarden. Breder by Billetten gespecificeerd, zynde hier van de Conditien inmiddelen tyde by bovengemelde Actuarius te vernemen.

DE Secretaris S. F. REIDING, zal op Woensdag den 18 January 1809, te 2 uur na noen, ten huize van *Rommert Aukes*, Gortmaker in de Rottevalle, publiek by Strykgeld præsenteren te Verkopen: De gerechte een-tweede van het OCTROOI, met een gelyk aandeel in het VEERSCHIP, varende van de Rottevalle op Leeuwarden et vice versa, zodanig als laatst door wylen *Gosfe Sjoerds* is bevaren, by den Palmslag te aanvaarden.

DE Boelgoeds Ontvanger S. F. REIDING, zal op Woensdag den 18 January 1809, te twaalf uur 's middags, ten huize van *Rommert Aukes*, Gortmaker in de Rottevalle, by Boelgoed præsenteren te Verkopen: Ongeveer 86 extra lange en zware Esschen, Eiken en Beuken STAMBOMEN, waar onder sommigen van twee en drie Voeten over het kruis dik, staande op den Wortel op de Plaats van *Jan Geeukes*, oud Huisman, in de Rottevalle onder Smallinger-Opeinde, aan het Vaarwater, zeer geschikt om vervoerd te kunnen worden, en zulks in Perchelen, by Billetten omschreven.

NB. NB. NB. MEN præsenteert uit de Hand te Koop: Een Geoctroyeerd Half VEER, varende tweemaal per week van Leeuwarden op het Heerenveen, en vice versa, zo als hetzelve thans door *HERKE PIETERS* als Eigenaar wordt bevaren, en by wie nadere onderrigting te bekomen is.

NATHAN SALOMONS, in de St. Jacobstraat en Zoon DAVID NATHANS op de Eewal te Leeuwarden, adverteeren, dat zy dagelyks continueeren met Inals mede Verkoop van differente zoorten van In- en Buitenlandsche EFFECTEN, GOUDGELD en andere vreemde SPECIEN. Als mede zyn by dezelve te bekomen LOOTEN in de Koninglyke Lotery, welke Maandag den 2 January, een aanvang heeft genomen te trekken.

DR. KLAAS EEKMA, op het Heerenveen, in Ængwirden, en W. IDSZINGA, publiek Instrument-Schryver, te Langezwagen, zullen op HEDEN den 13 January 1809, des avonds ten vyf uur, tén huize van den Castelein *J. P. Cancrinus*, op het Heerenveen, in Ængwirden, aan den Meestbiedende, publiek by Stryk- en Verhooggeld, by de finale Palmslag, præsenteeren te Verkopen: Zekere Heerlyke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUURE cum annexis, groot ongeveer veertig Morgens, in het Meer, by het Heerenveen, in eene Polder ingesloten in navolgende Percheelen, als:

Ten eersten: De HUIZINGE, SCHUURE en HIEMINGE cum omnibus annexis, met zes-en-twintig Morgens LANDS, in de Polder aldaar ingesloten, zodanig en in dier voegen, als by *Gerrit Jans Meyring* wordt bewoond en gebruikt. Waarop slechts is geboden de geringe Summa van tien duizend Caroli Guldens.

Ten tweeden: De zogenaamde OUDE TUIN of JISTER, groot ongeveer één-vierde Morgen, mede aldaar, strekkende zich Zuidwaarts van de Compagnons-vaart Gerechtigheid tot Noordwaards in de halve Sloot van het 3de Percheel, en hebbende ten Oosten de Hieminge van *Sies Jelles*, en ten Westen *Douwe Wiegers*. Waarop geboden is de Summa van twee honderd en vyftien Caroli Guldens.

Ten derden: Twee Kampen kostelyk GREIDLAND, mede aldaar, groot ongeveer twee en een-tweede Morgens; strekkende zich Zuidwaards uit de halve Sloot van het 2de Percheel tot Noordwaards in de halve Sloot van het 4de Percheel, en hebbende ten Oosten het 5de Percheel, en ten Westen *Douwe Wiegers*. Waarop geboden is de Summa van één duizend twee honderd en vyf-en-twintig Caroli Guldens.

Ten vierden: Twee Kampen DITO, van dezelfde grootte, en mede aldaar; strekkende zich Zuidwaards uit de halve Sloot van het 3de Percheel tot Noordwaards aan de eigendom van *Harmen Keimpes* cum soc., en hebbende ten Oosten het 6de Percheel, en ten Westen *Douwe Wiegers*. Waarop geboden is de Summa van één duizend twee honderd vyf-en-twintig Caroli Guldens.

Ten vyfden: Twee Kampen DITO, van dezelfde grootte, en mede aldaar, strekkende zich Zuidwaards van de Hieminge van *Sies Jelles* tot Noordwaards aan het 4de Percheel, en hebbende ten Oosten het 1ste Percheel, en ten Westen het 3de Percheel. Waarop geboden is de Summa van zes honderd Caroli Guldens.

Ten zesden: Twee Kampen DITO, van gelyke grootte, insgelyks aldaar, strekkende zich Zuidwaards van het 5de Percheel tot Noordwaards aan de eigendom van *Harmen Keimpes* cum soc., en hebbende ten Oosten het 1ste, en ten Westen het 3de Percheel. Waarop geboden is de Summa van vyf honderd, acht Caroli Guldens en tien Stuivers.

Ten zevenden: Een Percheel uitmuntend best GREIDLAND, van dezelfde grootte, en mede aldaar; hebbende ten Oosten en Zuiden het 1ste Percheel van *Harmen Keimpes* cum soc., en ten Noorden *Wieger Klaren* cum soc. Waarop geboden is de Summa van zeven honderd Caroli Guldens.

Ten achtsten: Eene HUIZINGE met vrye STEEDE, GROND en HOVINGE cum omnibus annexis, gedesigneerd met No. 21.; door *Rinse Pieters* als Huurder worden bewoond, mede aldaar; hebbende ten Oosten het 9de Percheel, ten Westen *Tjeerd Kerstes*, ten Zuiden de Compagnons-vaart Gerechtigheid, en ten Noorden het 1ste Percheel. Waarop geboden is de Summa van twee honderd, tien Caroli Guldens en tien Stuivers.

Ten negenden: Eene HOVINGE, voorzien van eene menigte best Vrugtdragende APPELBOMEN, mede aldaar; hebbende ten Oosten de Laan of Polderdyk, ten Westen het 8ste Percheel, ten Zuiden het Voetpad, en ten Noorden het 1ste Percheel. Waarop geboden is de Summa van één honderd vyf-en-zestig Caroli Guldens.

Alles breder ingevolge uitgegevene Billetten, en naar inhoud van de daaraf zynde Verkoops-Besoignes, ten huize van de Mede-Actuarius Mr. *KLAAS EEKMA*, op het Heerenveen, in Ængwirden, alwaar intusschen de Verhoging kan geschieden.

DE Advocaat P. G. STEENSMA, op de Gorredyk, zal op Woensdag den 25 January 1809, 's namiddags te 2 uuren, ten huize van *G. Z. Veenstra*, Castelein in de Koornbeurs ten voorsz. Vlekke, by de Beschryving, publiek by Strykgeld præsenteren te Verkopen: Een TJALKSCHIP, in den Jaare 1801 Nieuw uitgehaald, lang over Steven 66 Voeten, wyd 14½, en hol op de Welling 4½ Voeten, met Zeil, Treil, Ankers en Touwen, staand en lopend Wand, zodanig laatst by *Jan Dieuwes* als Eigenaar is bevaren, en thans liggende beneden de Sluis op de Gorredyk. —— Alles nader by bovengem. Actuarius te vernemen.

DR. W. MEURS, Secretaris van Wymbritzeradeel, zal publiek by Verhooggeld præsenteren te Verkopen: Twaalf en een half, en elf en een halve Pondemate uitnemend best GREIDLAND, gelegen aan de Tjeerd-dyk onder den Dorpe Nieuwland, by *Joseph Klazes* en Vr., Huislieden te Nieuwland, als Eigenaren in gebruik, en op St. Petri 1809 vry van huur te aanvaarden; breder by Billetten omschreven. Wie gading maakt, kome op den vier-en-twintigsten January 1809, 's namiddags om twee uur, ten huize van de Castelein *Dalsma* in de witte Arend te Sneek, en Kope op Conditien dan voortelezen, en die inmiddels te vernemen zyn by den Secretaris *MEURS* voorn. te Sneek.

DE Procureur B. FABER te Sneek, zal op Dingsdag den 24 January 1809, by de finale Palmslag, 's nademiddags te 2 uur præcys, ten huize van *Luitjen Cornelis*, Castelein in het Lemster Veerhuis te Sneek, præsenteren te Verkopen:

I. De Geregte Helfte van een Nieuw VEERSCHIP, met een gelyk aandeel van het geoctroyeerde Veer, van Sneek op Stavoren; kunnende op Ligtmis 1809 worden aangevaard.

II Een extra sterk betimmerd COFFE-SCHIP, met Zeil en Touwen, sampt verdere annexen, lang 46, wyd 11, en hol op het Berkhout 3¾ Voeten; in den Jaare 1801 nieuw uitgehaald, zodanig in de Stads Gragt te Sneek is leggende, en verder by Billet en Inventaris is vermeld.

DE Affaires tot ultimo December 1808 gedreven onder de Firma L. NAUTA EN ZOON, door het overlyden van wylen *L. Nauta* overgedragen zynde aan deszelfs Zoon S. NAUTA, zo continueert dezelve in het maken van Nieuwe, en het Repareeren, Vergulden en Schoonmaken van oude Spiegels, Glazemaken, enz., als ook in het verkopen van alle zoorten van Vengsterglas en Verfstoffen, supra fyne Wynromers en Ponsglaasjes, enz.; recommandeert hem in een ieders gunst, met belofte van een prompte bediening.

DE Ondergetekende, Eigenaar geworden zynde van de CHICHOREI BRANDERY van wylen myn Broeder *G. P. POPMA* te Warga, adverteerd, het Fabriek te zullen dryven op de Firma van *POPMA* te Warga. Hy beveelt deze zyne Firma in de gunst van een ieder, en geeft de verzekering, dat de aan hem opgedragene Commissien, daar de Fabriek in werkinge is, ten spoedigsten zullen worden geëxpedieerd.

WARGA den 24 December 1808. D. P. POPMA.

ALzoo HARMANUS KOOPS VAN DER VECHT à IEDEMA, in de maand September 1808, te Leeuwarden *ab intestato* overleden is, en men deszelfs Erfgenamen, of naasten in den Bloede niet zeker weet; zo worden de genen, die vermeenen als de naasten van den Overleden, tot deszelfs NALATENSCHAP gerechtigd te zyn, by deze vermaand en ingedaagd, om voor 1mo February 1809, zich met bondige bewyzen te vervoegen, by *D. R. Smeding* te Leeuwarden, als gewezen Curator over de Persoon en Goederen van wylen *Harm. Koops van der Vecht à Iedema;* by gebreke dies, dat de oedel aan de als dan bekende Bloedvrienden zal worden overgegeven.

IEder, welke iets te prætenderen heeft van, of schuldig is aan de Boedels van wylen *LAMMERT RINSES*, in leven Koopman en Mr. Gortmaker op het Vliet by Leeuwarden, en deszelfs vooroverleden Huisvrouw *JOUKJE RIENKS*, gelieve daar van aangave of betaling te doen voor den eersten February 1809, ten hunnen Sterfhuize op het Vliet voornoemd.

NB. WIe iets te prætenderen heeft, of verschuldigt is aan den gerepudieerden Boedel van wylen *TRINTJE JANS*, Weduwe *Barteld Hendriks*, gewoond hebbende te Wynjeterp, wordt verzogt daar van opgave of betalinge te doen, voor den 1 February 1809, aan PIER MINNES of TEEDE JACOBUS ENGELSMA, op de Gordyk, als geauthoriseerde Curatoren in dien Boedel, zullende na dien tyd geene prætensien meer worden aangenomen.

ALle die iets te vorderen hebben, of schuldig zyn, aan den Boedel van wylen G. P. POPMA, in leven Koopman te Warga, gelieve daar van betaling of opgave te doen, uiterlyk voor den 1 February 1809, aan *G. FRANKEN*, *SJOERD GERRITS*, *W. J. DYKSTRA* en *W. ISAäKS*, te Warga, in qualiteit als daar toe Gelastigde van de Overledene. De Brieven Franko; Adres *W. ISAäKS*, te Warga.

MEN præsenteert publiek by Strykgeld te Verhuuren: Een schoone HUIZINGE en HERBERG, de *WITTE AREND* genaamd, staande naast het Stadshuis binnen Stavoren, thans by *G. W. Zandstra* cum uxore bewoond. —— Voor de tyd van DRIE Jaaren, den 12 Mei 1809 in te gaan. Wie hier aan gadinge maakt, kome op Zaturdag den 21 January 1809, 's morgens om 11 uur, in de Herberg voornoemd, en Huure op voortelezene Conditien, die intusschen te vernemen zyn by de Secretaris H. ALBARDA, te Stavoren.

****** BY H. C. A. THIEME te Zutphen en J. ALLART te Amsterdam is thans van de pers gekomen, en mede te Leeuwarden by *Cahais*, *Brouwer*, *Wisserda*, Wed. *de Boy*, *Altena*, en verder alom te bekomen, het tweede deel van het NEUE *Deutsch- Hollandische Handwörterbuch*, onder den tytel van NIEUW HOLLANSCH- HOOGDUITSCH HANDWOORDENBOEK, Geheel nieuw opgesteld en met een groot aantal nieuwe woorden vermeerderd, door een Beminnaar der beide talen. —— Lang, zeer lang heeft men na dit tweede deel gewacht; doch daar de uitgevers gaarn iets goeds wilden leveren, en daartoe noch moeite noch kosten hebben ontzien, konden zy met dit moejelyk werk niet dan zeer langzaam voortgaan, zy zyn echter overtuigt, dat hetzelve door deze vertraging zeer veel gewonnen hebbe. Van het eerste deel zyn ook nog eenige Exemplaren voorhanden.

Te LEEUWARDEN, ter Drukkery van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.